

LISÄTALOUSARVIOALOITE 18/2002 vp

Määrärahan osoittaminen tyyppin 2 diabeteksen ehkäisyohjelmaan

Eduskunnalle

Kansallisesta terveysthankkeesta annetun valtioneuvoston periaatepäätöksen mukaan valtioneuvosto toteuttaa ja edistää niitä toimia, joilla voidaan vähentää keskeisten kansansairauksien esiintyvyyttä ja niistä aiheutuvaa hoidon tarvetta. Hallitus on aiemmin ottanut kantaa terveyden edistämistä koskeviin keinoihin Terveys 2015 -ohjelmassa. Nämä kannanotot ovat erittäin tärkeitä ja tarvitsevat tuekseen käytännön toimia. Diabetesliiton aloitteesta on valmisteltu diabeteksen ehkäisyn ja hoidon kehittämissuunnitelma vuosille 2000—2010 maamme parhaimpien asiantuntijoiden toimesta.

Tyyppin 2 diabeteksen on arvioitu lisääntyvän 70 % vuoteen 2010 mennessä, ellei sen ehkäisemiseksi ryhdytä toimenpiteisiin. Diabetes on merkittävin riskitekijä sydän- ja verisuonisairauksiin. Sepelvaltimotautia ja aivoinfarkteja voidaan ehkäistä ehkäisemällä diabetestä. Diabeteksen komplikaatioista silmävauriot johtavat pahimmillaan sokeuteen, munuaisvauriot dialyysihoitoon ja munuaisen siirtoon ja alaraajojen verenkiertohäiriöt amputaatioihin. Myös näitä komplikaatioita voidaan tehokkaasti ehkäistä.

Siksi Dehko-ohjelman keskeisenä osana on aloitettu asiantuntijaryhmän toimesta laajan tyyppin 2 diabeteksen ehkäisyohjelman valmistelutyö. Se on maailmassa ainutlaatuinen hanke, jos-

sa ehkäisevä toiminta on tarkoitus juurruttaa osaksi terveydenhuollon toimintaa. Ehkäisyohjelma liittyy saumattomasti ohjelmaan sydän- ja verisuonisairauksien ehkäisemiseksi.

Ohjelmaa on tarkoitus viedä käytäntöön pilottihankkeena 3—5 sairaanhoitopiirin alueella ja laajentaa saatujen kokemusten perusteella koko maahan. Jo 6 sairaanhoitopiiriä on ilmoittanut alustavasti kiinnostuksensa osallistua pilottiin. Diabetesliitto on saanut avustusta mm. RAY:ltä, mutta hanketta ei sen mittavuuden vuoksi ole mahdollista viedä eteenpäin ilman valtiovallan tukea. Hankkeen jatkosuunnittelu, käytännön toteutus ja ohjaus voisi tapahtua kansanterveyslaitoksen toimesta. Vuodelle 2002 tarvittaisiin suunnittelumäärärahaa esimerkiksi 20 000 euroa ja vuodelle 2003 pilottihankkeen toteuttamiseen 600 000 euroa, jolloin sairaanhoitopiirit voisivat osallistua lisäksi omalla rahoitusosuudellaan. Jatkorahoituksesta tulisi päättää erikseen.

Edellä olevan perusteella ehdotamme kunnioittaen,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2002 lisätalousarvioon momentille 33.01.63 lisäyksenä 620 000 euroa tyyppin 2 diabeteksen ehkäisyohjelmaan.

LTA 18/2002 vp — Marjatta Stenius-Kaukonen /vas ym.

Helsingissä 17 päivänä toukokuuta 2002

Marjatta Stenius-Kaukonen /vas
Marja Tiura /kok
Pehr Löf /r

Pentti Tiusanen /vas
Timo Ihamäki /kok
Raija Vahasalo /kok